

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 31.

Indult Bétsből, Pénteken, Április' 16-dikán, 1830.

B é t s.

Ő Ts. K. Felsége méltóztatott Mártz. 29-dikén költ kegyelmes végzése által a' Mgs Gyárfás Jó'sef Úr halála által megüresült Udvari Tanácsosi hivatalra a' Fő Méltos. Erdélyi Udvari Cancelláriához Méltos. Széki Gróf Teleky Ferentz Urat, eddig a' N. Mélt. közönséges Udvari Kamaránál volt Udv. Tanácsost, kegyelmesen kinevezni.

Ő Ts. K. Felsége Mártz. 29 dikén költ kegyelmes Végzése által a' Fő Méltós. Erdélyi Udvari Cancelláriánál Ts. Káros Antal és Ts. Szentgyörgyi Imre Urakat, eddig Udvari Concipistákat, jeles tehetségeiknek, és hasznos 's buzgó szolgálatjok által szerzett érdemeiknek tekintetéből Udvari Secretáriusokká méltóztatott kegyelmesen kinevezni.

T ö r ö k O r s z á g.

Konstántzinápoly Mártz. 26-dikán. A' Szerály ágyúí ma reggel megszóllaltak a' Bairam nagy innepnek jelentésére. Mahmud Szultán a' napnak feljöttével elhagyta a' Ramitsiftliki Kaszárnyát, és a' Ministerektől, Udvaritisztjeitől 's testőrzoitől kísértetve az Ejubi Nagy Metsetbe méne a' nagy innepi imádkozásnak végezésére. A' Szultánt kísérő katonaság ez úttal nem vala olly számos mint máskor ez előtt,

és öltözetében a' hirlelt megváltoztatásból semmit sem lehetett észre venni, kivén, a' lovas testőrzo tiszteknek öltözetjét, melly a' Huszár-formaruhához hasonlatos. A' Szultánnak egyébaránt tzelja van, a' katonaságnak öltözetjében még nagy változtatásokat tenni; a' mi vilagosan megtetszik abból a' felszóllításból, melly a' Metsetben kihirdettetett, hogy t. i. az illetén — a' vallás törvényjével egyátaljában nem ellenkező, és az Igazgatószeéktől tzelarányosnak talált Változásoknak senki magát ellene ne szegezze. — A' Porta ez alkalmatossággal, az eddig való szokás ellen, azzal a' figyelmetességgel viseltetett a' külső Hatalmasságok Követeihez és Küldöttjeihez, hogy az Ejubi Nagy metsethez közel, számokra házakat és boltokat mutattatott ki, a' honnan a' Török Processiot jó móddal nézhessék.

Avni-Bei, az esméretes Bimbasi (Oberster), a' ki sokszori Követségeinél fogva gyakorta forgott a' Frankusok (Keresztyének) között, és társalkodási talentomaival magát mások felett megkülömböztette, nem régiben számkivette-tett Nikomediába. A' Szultánnak, a' kinél eddig nagy kedvességben állott haragját az által vonta magára, hogy a' Ramazán (Török Böjt) alatt nagyon is nagy szabadságot vett magának. — Mehemed-Selim Basa a' hajdani Nagy Vezér kiesett a' Rumeliái Hely-

tartóságból és Monastirbe (Macedoniában) számkivetetett. A' Szultánnak reája megharagvását lihetően azok a' kellemetlen történetek okozták, mellyek Albaniában estek, a' hol a' 'soldájaknak kimaradása miatt békételen Albanusok sok és nagy kitsapongásokat 's rendtelenségeket követtek el. — Helyebe, Ruméliai Helytartóvá (a' mint már jelentettük) Resid-Mehmed Basa a' mostani Nagy Vezér neveztetett. Emin Basa (fija a' Nagy Vezérnek) Janinai Helytartóvá és Mahmud Basa Larissai Helytartóvá tététt.

Említést érdemel, mint megjegyzésre méltó dolog, hogy a' napokban több száz Hydrioták Konstantinápolyba jöttek, hogy mint hajdan — minekutánna a' Görög Hajóknál nem találtak szolgálatot — a' Török Flottánál szolgáljanak. A' Porta örömmel felvette őket szolgálatjába, mint ügyes és tapasztalt hajós legényeket. — Az egészség állapotja a' Fő Városban jó. A' Pestises Kórházak üresek, és a' hír, melly ez előtt egynehány héttel a' Pestisnek kiütését beszéltette, alaptalan volt. Drinápolyban is, a' hol a' Nagy Vezér egy tulajdon Kórházat állittatott, a' gyanús házakat megtisztította, és a' benne lévő ruhákat 's holmikat megégettette, nagyon megkevesedett a' betegek száma.

Szerbia. A' Nagy Ur, a' Drinápolyi Békekötés VI Tzikkelyének értelme szerént, a' mult Septemberben egy Fermant *) adott vala ki Hattissherif formában, mellyet — minekutánna az, az Orosz Tsászári Udvarral hivatalosan közöltetett — a' Reis Efen-di által adott a' Konstantinápolyban lévő Szerbiai Követeknek, hogy azt Mi-

*) Ez a' Fermán a' M. Kurirnak 26-dik számú levelében olvastatik.

lós Fejedelemhez küldenék el, szóval mellétévén, hogy ez a' Hatti-Sherif mind az Ackermanni Egyességszerzéssel, mind a' Szerbus Nemzetnek kívánságaival tökéletesen megegyez; nintsen ugyan meg benne a' határ, sem a' Portának évenként fizetendő Adó névszerént kijegyzve és megállítva, de Milos Fejedelemnek szabadságában fog állani helyet választani, a' hol ezeknek és minden hátra lévő elintézni való Pontoknak tellyes eligazítása megessék — akár Konstantinápolyban a' Szerbus Nemzetnek Küldöttjei által, akár Szerbiában a' Belgrádi Vezérrel, a' kit erre az esetre a' Porta tellyes hatalommal fel fog ruházni. A' Követek nem fogadhatták el a' Hatti-Sherifet a' Reis-Efenditől, minthogy erre az esetre Instructiojok nem volt és azt elébb kérni kellett Milos Fejedelemtől. Milos parantsolta a' Követeknek, hogy a' Nagy Ur Fermánját vegyék által és egyszersmind jelentsék meg a' Portánál, hogy ő a' rendbeszedni való Pontoknak elintézését Konstantinápolyban kívánja megejteni, és e' végre a' Követességhez újabb tagokat (minthogy közzülök némelleyeket haza hívott) fog küldeni a' szükséges meghatalmazással. A' Fermán e' szerént Miloshoz elküldetett, a' ki azalatt az új Követeket kinevezte és November végén Konstantinápoly felé megindította, a' hátra lévő Pontoknak regulázására és elvégzésére a' fényes Portával, meghagyván nékiek, hogy mindeneknek előtte Biztost kérjenek Szerbiába ki küldettni a' határnak kijelelésére. Milos általküldé a' Konstantinápolyból kapott Hatti-Sherifet Belgrádba a' Vezérhez és a' Mollához, hogy ez utolsó azt Protokollumba végye, és az első a' Törököknek kihirdettesse. Kihirdetett a' Fermán Belgrádban December elején, 's későbbben a' többi Szerbiai Várakban és Városekben is, a' hol

Törökök lakoznak, és az Eredeti levél Milosnak visszaadattatott. Milos egy rendkívül való Nemzeti Gyűlést hirdettetett, melly annyival nevezetesebb, mivel ez a' legelső Országgyűlés a' hová a' Képviselők, választóiktól törvényes Hatalomlevéllel küldtetnek. Minden helység a' hol körül belől 100 Ház vagy on, egyet küld; a' kisebbek ketten hárman együtt; a' nagyobbak kettőt, vagy — a' népességhez képest — többet; Belgrád p. o. hatot küld. A' Képviselők száma 700-ra ment, kikhez a' hasonlóan meghívott főbb Papokat és Bírakat is oda számlálván, reá ment a' Gyűlés tagjainak száma mintegy 1000-re. Ezek mindnyájan a' f. E. Febr. 4-dikén felgyűltek Kragujevatzba *). Febr. 5 dikén és 6 dikán a' Képviselőknek hatalom levelei a' Szerbiai Főtörvényeszéknél egy e' végre kinevezett Biztosság által megnézettettek és sorban regisztráltattak. 7-dikben megnyittatott a' Gyűlés. Milos megjelenvén, előmutatta a' Nemzeti Gyűlésnek a' Nagy Úri Fermánt, a' Szultán saját kezének aláírásával, és szóról szóra való fordítását felolvastatta. Ekkor kifejtette egy beszédben a' Szerbus Nemzetnek engedtetett

jussokat, pontról pontra. Az Isteni tiszteletnek szabadságáról szólván, monda: a' Templomoknak és Klastromoknak lerontásától többé nem kell félni, és a' Törökök többé nem fogják a' templom építést megakadályoztatni, az Innepnapokat illendően meglehet innepelni és az Isteni tiszteletnek fényesítésére, szabad leszen a' templomokat tornyokkal és harangokkal ékesíteni. A' fejedelmeknek szabad választásáról, és belső igazgatásnak függetlenségéről midőn szólna, monda: a' Szerbusoknak ezen túl nints mit félni a' Vezéreknek és más Török tiszteknek változásától, kik távol országokból ide jöttek mentek, hogy a' szegény Szerbus Nemzetnek izzadságaiából meghizzanak, a' Nemzetet ki tsikarják, embertelenül elnyomják 's a' t: hanem maga választ a' Nemzet magának Főket (Fejedelmeket) a' Hazának fiaiából, kik a' Nemzettel születtek, véle élnek, véle halnak, és a' kiknek első és legszentebb kötelességek a' közjónak gondja leszen. *) A' törvénysszolgáltatásról beszélvén, monda Milos hogy ő két esztendővel ez előtt már kirendelt egy Biztosságot, melly a' Nemzetnek egy törvénykönyvet írjon, alapul a' Frantzia

*) Kragujevatz szinte közepén esik Szerbiának, az úgy nevezett Sumadiában vagy erdős Vidékben (Suma-erdő). A' Revolutio ideje alatt Kragujevatz volt mindenkor Ülőszéke az Uralkodóknak. Kara György Topolában lakott, melly egy kevéssel feljebb esik éjszakra. Milos ezt választotta lakásául, mivel innét, mint közép pontból, az Országnek minden részeibe két nap alatt megvihatik parantsolatjait. A' Város egy erdős hegy tetején fekszik, a' hol a' Lepnitsa vize ered, melly a' Moravába ömlik. Itt tartatott az 1827-diki Országgyűlés is.

*) Milos születésére nézve igaz Szerbus. Anyjának neve Wisinja volt, a' kinek első férje Obren volt Brusnizzában, fíjok lett Milan. Második férje Teso volt, a' kinek több fíjakat szült, azok között Milost 1780-ban. Mind a' két Ház szegény lévén, a' fiuknak idegen szolgálatba kellett állani. Milos Ökörhajtó volt, a' mi ott nem valami elvetetett állapot, és marhát hajtott másoknak a' Dalmátziai Vásárookra; későbbben mostoha testvérjének Milannak szolgálatjába lépett, és eránta való tiszteletből, Atyjának nevet Obrenovits (Tesovits helyett) felvette. A' mar-

C o d e x (a' Napoleoné) vételett fel, de a' melly az Ország szokásainak tulajdonságaihoz fog alkalmaztattatni. E' biztosság nem sokára készen leszen a' munkával. A' Szerbiától elszakasztott 6 Kerületeknek visszakapcsolására nézve, jelentette a' Gyűlésnek, hogy ő Konstantinápolyból Jan. 21-kéről hivatalos tudósítást vett a' Követektől a' felől, hogy egy Nagy Úri Chodsagán (Bízto), Hadsi - Ahmed - Kiesaf Efendi a' fényes Portától kineveztetett az elszakasztott 6 Kerületeknek vizonti egyesítésére és a' határnak kijegyzésére; ki is most már útban vagon és legfeljebb 10 nap alatt meg fog érkezni. A' vissza adandó hat Kerületek név szerént ezek: 1) a' Krai-
ni, 2) a' Timoki, 3) a' Parakini, 4) a' Krusevatzi, 5) a' Staroslavkai és 6) a' Drinai. Így Szerbia, magában foglalja mindazokat a' tartományokat, mellyek a' Szerbus nyelvet beszélik; határa éjszokról a' Duna; nyú-

gotról a' Drina; Keletről a' Duna és a' Timok; és délről a' Sardagh és a' Haemus hegyének egy ága határozza. — (folytatása következik.)

Frantzia Ország.

Páris April. 5-kén. A' Moniteur April. 3-káról, egy Kir. Rendelést hirdet, mellynek ereje szerént hét Fő Ispányok a' hivatalból elbocsátatnak, és tizenegyen másuvá általtétetnek.

A' Fenyítő Politziai Szék, a' Globe Kiadóját Dubois Urat — a' ki „Frantzia Ország és a' Bourbonok 1830-ban“ tzimű tikkelyéért (a' f. E. Febr. 15-kéről és 19-kéről) azzal vádoltatott 1) hogy ellenségesen megtámadta a' jussokat, mellyeknek ereje szerént a' Király a' Chartat adta, és a' Királynak 's a' Kir. Ház tagjainak élete ellen a' népet fellázasztani törekedett. 2) hartzra kelt a' jussok ellen, mellyek a' Királyt születésénél fogva illetik. 3) a' Királynak Constitutionalis hatalmát megtámadta. 4) a' Polgárokat ösztönözte, hogy az Igazgatószekeket vagy a' Királyságba való következésnek rendét forgasák fel vagy változtassák meg. 5) gyűlöletessé és utálatossá törekedett tenni a' Királynak Ministeriumát — a' három elsőbb vádak alól felmentette, ellenben a' két utolsókra nézve bűnösnek esmérte, és négy hónapi fogságra 's 2000 Frank birságra ítélte. A' National Kiadója, ugyan azon tikkelyeknek felvételéért 3 hónapi fogságra 's 1000 Frank birságra büntettetett.

ha kereskedés által meggazdagodtak a' két testvérek, úgy hogy az 1804-diki Revolutiokor még tekintetesek voltak. Milan igazgatója lett Rudniknak, Poseganak és Usizenek; de a' nyugodalmatszerette, és helyette Milos hartzolt. Milan megholt a' Kara György zendülésének idejében, 1813-ban, mikor midőn a' Törököknek nagy ereje elől a' zendülésnek minden fejei és Vezérei elfutnának, egyedül Milosnak volt az a' bátorsága, hogy Szerbiában helyben maradt. E' fundálta meg azt a' közönséges tiszteletet, mellyet a' népnél nyert. Fő Igazgató lett Rudnikban, Posegában, és Kragujevatzban; és ebben a' tisztségben maradt 1815-ig, a' mikor az új Zendülés a' Porta ellen kiütött, melly őtet a' fejedelmi poltzra, a' hol most ül, emelte.

Marquis Almenara Spanyol Finantz Minister Buonaparte Jó'sef alatt, Párisból haza utazott Madridba, a' hová az Igazgatószekektől hívatatlik. — Marquis Barthelemy, Ország Nagya April. 3-kán megholt.

Toulon, Márt. 30-kán. Naponként jönnek városunkba az Artilleriához való Materialékkal megrakott szekerek az Országnak különböző Fegyverházai-ból. Admiralis Duperré Urat minden órában várjuk, hogy Párisból ide megérkezik. A' mint halljuk a' Korona Hertzeg is eljö, és a' Tengeri Minister, az Expeditio megindulásának látására. A' kibérlett hajók között, azokhoz kik Marseilleben állanak, parantsolat jött, hogy April. 10 kére készen legyenek az elvitorlázásra.

Az Aviso (Touloni Ujságlevél) azt beszéli, hogy a' Máltánál lévő Orosz hajóssereg Márt. 10-kén megindult onnét, haza a' Keleti Tenger felé; de minekutánna az Admirallissal Ricord Úrral Hertzeg Radzivil és Kritisoff Orosz Küldött (kik eleibe jövének Nápolyból) találkoztak és beszéltek volna, az Orosz hajók azonnal visszatértek Máltába; és egy Fregát közöttök Gróf Heydenhez (a' ki hátra maradt a' Görög Országi tengereken) elküldetett hírt vinni.

A' Semaphore (Marseillei Újság) egy levelét közli Algirról, egy olyan embernek, a' ki ottan sok ideig lakozott. „Algir városa — így szól az említett levél — amphitheatraliter vagyon épülve, és egy háromszeget formál, mellynek egyik oldalát a' tenger mossa, a' más két oldal a' szárazra bényúlik és öszveérvén egy tsútsot formálnak, hol a' Deynek új Palotája, a' Kasba nevű, fekszik. A' Városnak három kapuja vagyon a' szárazra eső oldalakon, nevezetesen a' Babaluet nyugotról, az Új kapu délről, és a' Babazon Keletről. A' Várost, és a' Rabazoni síkságot az úgy nevezett Tsászár vára oltalmazza; a' sok mappákon még feltevére lévő Tsillagsántz ma már nin-

tsen meg. A' Belga és a' Svéd Consulnak kertjeiből a' Tsászár várat többől ki láthatni, minthogy a' kertek olly magasán fekszenek, hogy onnét még a' belső Udvarába is belát az ember a' várnak. Algír a' tengerre eső oldalon rettenetesen megvagyon erősítve; ellenben a' szárazról egy rendes ostromot három napig sem állhat ki; minthogy a' köfal kerítés nem tökéletesen egész, és a' bástyák néholnéhol megszakadnak a' közbe épített lakóházak miatt. A' Sántz-árkai mindég szárazok, nem is lehet vízzel megtölteni állandó időre, minthogy völgyes menetelűek. Ivó vizet a' városba egy tsatorna viszen, melly a' várostól felőrányira fedetlen áll. Nints könnyebb, mint ezt a' víztsatornát elmetszeni és a' várost, a' víz nem léte miatt, Capitulationra kényszeríteni. A' vár őrző katonaság rendszeren 4000 ember, 800 ágyúk védik a' várost a' tenger felől, a' száraz felől mintegy 100—120 darab. A' Frantzia Expeditionalis Sereg a' legnagyobb nehézséget a' kiszállásban fogja találni. A' tenger partok rakva lesznek Arabsokkal, kik a' kiszállást akadályoztatják. De ezek tanulatlan és fenyítéktelen katonák, rosszul fegyverkezve; sokaknak még most is olyan puskájok van, a' mit kanóttzal kell elgyújtani. Azonkívül is, tsak néhány napra való eleséget hordanak magokkal, és az éhség tsak hamar kényszeríteni fogja őket vissza térni a' hegyekre. A' frantzia földabroszokban a' tengerpartnak az a' pontja, a' hol (a' köz hiedelem szerént) a' kiszállás történni fog, Torreta Chica névvel neveztetik; az Algiriak ezt a' helyet Sidi-Ferendsnek hívják, 's négy órányira esik Algirtól nyugotra. Víz mindenütt vagyon bővséggel, a' hol a' kiszállás lehetséges. Az Éghajlat egészséges, és talán kevesbbé heves, mint nálunk Provenceban. Algirban a' hideglelés soha

sem uralkodik, és a' pestis csak akkor pusztít ha Egyiptomból oda viszik; de a' közelebbi 10 esztendőök alatt semmi nyoma sem volt.

N a g y B r i t a n n i a.

London April. 3-dikán. Az Alsó Háznak tegnapi Ülésében, Peel Úr Lord Russelnek azon kérdésére: miben vannak a' Görög Országi dolgok? — feleletül kinyilatkoztatta, hogy tsupán a' jövődöbeli Fejedelemmel vagynak némelly elvégezni való dolgok, a' három Szövetséges Udvarok között, az Alkudozásokat úgy lehet tekinteni mint bevégzeteket.

O'Connell Úr Londonból hazament Irlandiába, és Dublinban egy Gyűlésben az Alsó Ház ellen igen hevesen kikelt. A' Ház, monda a' többek között, nem ér arra, hogy a' népnek boldogságáról gondolkozzék. Sokan a' Ház tagjai közzül nem adhatják voksaikat lelki esméret szerént, hanem — a' mint a' Ministerium kívánja, külömben a' hivatalokból kihányatnak. Irlandiának nints másban hol keresni az idvességet, mint az Unionak eltöröltetésében. — Lawless Úr tanátsolta, hogy egy új Egyesület állíttassék, melly az Unionak eltörölését munkálja. Egyszersmind elvégeztetett, hogy az Unio ellen a' Parlamenthez egy Ésedező levelet készítsenek.

O r o s z O r s z á g.

Sz. Pétervára Mártz. 27-dikén. Ő Fge a' Tsászár Moskauból visszajött, és a' Fő városba tegnap szerentsésen megérkezett. — Feld Marsal Gróf Diebits Sabalkansky Hitvese, a' Tsászárnénak Palotás Dámája Mártz. 25-dikén megholt.

N é m e t O r s z á g.

A' Hesseni új Nagy Hertzeg II Lajos, fiaja a' megholt Nagy Hertzegnek I Lajosnak (Nem X Lajosnak, a' mint hibásan nyomtattatott a' Kurírban.) az Igazgatást April. 6 kán átvette. A' Fő városban (Darmstadtban) lévő Örizet ugyan azon a' napon estvéli 5 órakor az új Fejedelemnek hívségére felesküdt. Az Országos gyász 12 hétre határozott; a' Rendnek gyűlése elhalasztott Jun. 16-káig. —

Hessen - Homburgi Gustav Hertzegné (született Anhalt-Dessau Hertzeg Asszony). April. 6-kán reggel Dessauban, a' Land Grófi Háznak nagy öröme, egy Hertzeget szült.

Béts. April. 14-dikén. Az Ausztriai Priv. Nemzeti Bank, tegnap reggeli kilentz órakor tíz millió forint papíros pénzt égettetett el az általa beváltatott Váltótzedulákból, a' Glaszín lévő égető házban, az e' végre kirendeltetett Ts. K. Kommisszáriusnak és a' Ts. K. Státus-Credit- és Centralis-Udvari Számadó Tisztsegnek jelenlétében.

M a g y a r O r s z á g.

Ipolysághon Mártz. 29-dikén, 's 30-dikán Méltóságos Székhelyi Majláth György Úrnak, Sz. István Apost. Kir. Rend' Közép Keresztesének, Ő Kir. Felsége' személyes Jelenlétele' Itélőszéki Helytartójának, 's Udvari Tanátsosának, mint Ns. Honth. Vgye' szeretett Fő Ispányának előlülése alatt, ezen Megyének Tiszt-újító széke tartatott, mellynek következései ezek: Első Al-Ispány: TT. Kesselökeői, Majthényi Antal (volt Ország-gyűlési Követ); második Al-Ispány, T. Dolinai Buócz Imre. Fő-

Jegyző T. Nádasi Tersztyánszky Sándor; Al-Jegyzők, Bellusi Baros Károly, és Bakay Ferdinand. Levéltárnok, Bakay László. Fő hadi Adószedő, T. Palásthy Viktor; Fő honnyi Adószedő, T. Paczolay Antal. Fő-Ügyészek egyforma ranggal, 's fizetéssel: Baloghi Baloghy Imre, és Nádasi Tersztyánszky Bertalan; Al-Ügyész Vajda István. Fő-Bízto, Martonffy Dénes. Számvevő, Nagy Antal. Procuratoriának Elölülője Fő-Bírói ranggal, Ináncsi Ebeczky Pál. Várnagy Al-Szolga-Bírói ranggal, Izsipfalvai Kabzányi László. — I) Báthy Járásban: Fő Sz. Bíró, T. Nyáregyházi Nyáry Antal; Al-Sz. Bírák: Sántha Ágoston, és Székelyi Majláth Lajos. Al-Adószedő, Czecze Elek. Esküdtek: Zsarnóczay József, Kasza László, és Gallovits József. Al-Bízto, Szabó József. — II) Selmeczi Járásban: Fő Sz. Bíró, T. Podhorai Podhorszky Antal; Al-Sz. Bírák: Podhorai Podhorszky László, és Sembery Imre. Al-Adószedő Garamszeghi ifj. Géczy Lajos. Esküdtek: Petróczky Lajos, Sembery Boldizsár, Zaffiry István. Al-Bízto, Petykó József. — III) Bozói Járásban: Fő-Sz. Bíró T. Luka-Nényei Luka Sándor; Al-Sz. Bíró Buócz Lajos, és Blaskovics László. Part. Perc. Szegedy Ádám. Esküdtek: Pruszkay József, Vladár László, és Dubravitzky József. Al-Bízto, Gracza János. — IV) Ipolyi Járásban Fő-Sz. Bíró, T. Okolitsnai Oko-

litsányi Károly; Al-Sz. B. Stummer Ferentz, és Rubinyi Vilhelm. Part. Perc. Hán Titus. Esküdtek: Egrgy György, Okolitsnai Okolitsányi Imre, és Lábodny Gábor. Al-Bízto Gyürky Ambrus, Urak.

Soltról, Mártz. 10-dikén. Az a' nagy szerentsétlenség, melly a' Duna mellett fekvő Helységek ezen víznek példátlan kiáradása miatt érte, mi reánk is nagy mértékben elkövetkezett. Mártz. 20-dikán kezdett a' Duna jege nagy sebességgel lefelé tolnakodni, 's mivel még a' jég akkor a' Földvári Duna ágán állott; egész erővel felénk vette a' víz folyását és éjféltájon a' várost és ennek minden legelőit és Szállásait elöntötte. Rettenetes vala azt látni, miként omladoztak össze a' sok házak 's némelyeknek csak a' fedelei állottak ki a' vízből. A' városban 's a' töltéseken volt 10 hídak mind oda vannak. Leírhatatlan a' kár, a' melly a' lakosok házaik össze-düléseik és marháiknak és vagyonaiknak elvesztése által vallottak!

A' pénz folyamata Április' 15-dikén;
közép árr:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	1024/5
Az 1820-béli sorsosok,	—
Az 1821-béli hasonlók,	1405/8
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 67 1/2 for. keltek, mind Conv.	
A' Bank-Aktziák keltek 1361 for. ton,	
Conv. Pénzben.	

Az Austriai Ts. K. Kormányzéknek egy Herülőírása adatott ki Apr. 2-dikán, a' felől: hogy a' Status adósságairól szolló Obligatiók részenként felmondanak és kifizettetnek. Rövid értelmé ennek így vagyon. „Hogy azon nyereségeket, mellyek a' Státus Hitelének megerősödéséből származnak, és a' tökepenz-birtokosoknak abbéli készségekből következnek, hogy ezek tökepenzeiket a' Kormányzéknek mérséklett kamatra általengedik; a' Status javára és az Adózók könnyebítésekre használni lehessen. Ő Felsége azt méltóztatott kegyelmesen rendelni,

hogy azon Státus Obligatiók, mellyekre 4 proCent kamatnál több interes jár, valamint a' Lombard-Velentzei Rentés (jövedelmes) hitelező levelek is, részenként felmondassanak.“

„Ennél fogva az alább következő Tőkepénzek felmondanak; úgy, hogy azok a' jövő Nov. 1-ső napján 1830 ban már készpénzel kezdetnek birtokosaiknak visszafizettetni, a' későbbben megnevezendő Hitel-Kasszáknál, és az naptól fogva interessek nem is jár.“

„Jóltévő tekintetekből a' Státushitelezőire nézve azt méltóztatott Ő Felsége meghatározni, hogy a' kik az itt megnevezett és felmondott Státus-Obligatioikat 4 pro-Centes Obligatiókra által akarják változtatni, azokért 104 forintról szóló Költsönleveleket nyernek, ha legfeljebb Jul. 1-ső napjáig Obligatioikat megváltoztatás végett beadják. Erre nézve későbbben bővebb világosítás fog kiadatni.“

A' felmondott Kapitálisok Első Rendjének Lajstroma ez:

A' Tőkepénz Summája.	Forint C. P.	Státus Adósságlevelek, mellyek 5for. Conv. Pénz kamattal fizettetnek:
7,000,000	a' 349-dik számtól, befoglalva a' 439-dik számig	Nov. 1-ső 1816 mindenik 10,000 for.
—	455 — —	3,417 — Apr. 1. 1817 — 10,000 —
—	901 — —	1,000 — Nov. 1. 1816 — 5,000 —
—	1004 — —	1,172 — Mártz. 1. 1817 — 5,000 —
—	5751 — —	16,960 — Dec. 1. 1816 — 1,000 —
—	4351 — —	4,750 — Nov. 1. 1816 — 500 —
—	4751 — —	4,976 — Mártz. 1. 1817 — 500 —
—	8554 — —	9,549 — Nov. 1. 1816 — 100 —
—	9501 — —	10,025 — Mártz. 1. 1817 — 100 —
1,700,000	A' Monte nevű Lombard-Velentzei intereses Obligatiók, mellyeknek Lajstromát a' Majlandi Kormánysház közönségessé fogja tenni.	
293,102	A' Sorsvonásos Státus Obligatiók között az 5 proCentesek, az 1840-dik számtól befoglalva a' 2428-ig.	
755,807	A' Karnioliában 1805, 1806, 1809 és 1810-ben felvett 5 p.Centes költsönpénzek.	
93,783	A' Tirolisi 6 p.Centes költsönzések 1809-ben.	
19,475	A' Tirolisi 5 p.Centes költsönzések 1809-ben.	
117,833	A' Szaltzburgi 5 p.Centes Adósságlevelek.	
20,000	A' 6 p.Centes Passaui Kamarális adósságok.	
10,000,000	Summája a' felmondott Kapitálisoknak.	

Szerkesztető és Kiadó Marton J ó's e f, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 752.)